EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 21.3.2018
COM(2018) 147 final

2018/0072 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV

millega kehtestatakse märkimisväärse digitaalse kohalolu äriühingu tulumaksuga maksustamise eeskirjad

{SWD(2018) 81 final} - {SWD(2018) 82 final}

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

• Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Digitaalmajandus muudab seda, kuidas me suhtleme, tarbime ja ettevõtlusega tegeleme. Digitaalvaldkonna ettevõtted kasvavad palju kiiremini kui majandus tervikuna ja see suundumus jätkub. Digitehnoloogia toob ühiskonnale palju kasu ning loob maksustamisvaldkonnas maksuhalduritele võimalusi ja pakub lahendusi halduskoormuse vähendamiseks, maksuametite koostöö lihtsustamiseks ja maksudest kõrvalehoidumise probleemide lahendamiseks.

Samas paneb majanduse digiteerumine surve alla rahvusvahelise maksustamissüsteemi, kuna ärimudelid muutuvad. Poliitikakujundajad näevad vaeva selliste lahenduste leidmiseks, mis tagaksid õiglase ja tõhusa maksustamise, kuna majanduse üleminek digitehnoloogiale toimub järjest kiiremini ja praegu kehtivad äriühingute maksustamise eeskirjad on liiga aegunud, et sellise arenguga sammu pidada. Kehtivate äriühingu tulumaksu eeskirjade kohaldamine digitaalmajanduse suhtes on siiski tekitanud olukorra, kus kasumi maksustamise koht ja väärtuse loomise koht on erinevad. Eelkõige ei sobi kehtivad eeskirjad enam praegusesse konteksti, mis võimaldab piiriülest internetikaubandust ilma füüsilise kohalolekuta, kus ettevõtjad sõltuvad suures osas raskesti hinnatavast immateriaalsest varast ning kus kasutajate loodud sisu ja andmete kogumine on muutunud digitaalvaldkonna ettevõtjate väärtuse loomisel põhitegevuseks. Rahvusvahelisel tasandil, näiteks sellisel foorumil nagu G20, on tunnustatud vajadust võtta meetmeid, et kohandada äriühingu tulumaksu eeskirju digitaalmajandusega. Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD) arutas seda küsimust OECD/G 20 BEPSi projekti[1] raames. G20 palus oma 2017. aasta kohtumisel OECD-l esitada G20 rahandusministritele 2018. aasta aprillis vahearuande majanduse digiteerumise mõjust maksustamisele. Siiski tundub üleilmselt kokkuleppele jõudmine problemaatiline.

Need probleemid toodi välja komisjoni teatises „Õiglane ja tõhus maksusüsteem Euroopa Liidu digitaalse ühtse turu jaoks“, mis võeti vastu 21. septembril 2017. Selles teatises analüüsis komisjon maksustamisprobleeme, mida maailmamajanduse digiteerumine põhjustada võib. Seejärel võttis Euroopa Ülemkogu 19. oktoobril 2017 vastu järeldused[2], milles rõhutati vajadust digitaalajastu jaoks sobiva tõhusa ja õiglase maksustamissüsteemi järele ja jäädi ootama asjakohaseid komisjoni ettepanekuid 2018. aasta alguseks. Ka majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu ütles oma 5. detsembri 2017. aasta järeldustes[3], et jääb 2018. aasta alguseks ootama asjakohaseid komisjoni ettepanekuid, „milles on võetud arvesse käimasolevat OECD tööd ja milleks on hinnatud digitaalmajanduse kasumi

[1] OECD maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise projekti (BEPS) 1. meedet käsitlev aruanne „Toimetulek digitaalmajanduse maksustamise probleemidega“, 2015

[2] Euroopa Ülemkogu kohtumine (19. oktoober 2017) – järeldused (dokument EUCO 14/17).

[3] Nõukogu 5. detsembri 2017. aasta järeldused, mis käsitlevad digitaalmajanduse kasumi maksustamisega seotud väljakutsetele reageerimist (FISC 346 ECOFIN 1092).

maksustamise valdkonnas võetavate võimalike meetmete õiguslikku ja tehnilist teostatavust ning nende majanduslikku mõju.“

Kehtivate äriühingu tulumaksu eeskirjade puhul lähtutakse põhimõttest, et tulu tuleks maksustada seal, kus väärtus luuakse. Kõnealused eeskirjad töötati peamiselt välja 20. sajandi alguses traditsiooniliste füüsiliselt eksisteerivate ettevõtjate jaoks ning nendega määratakse kindlaks, mille alusel tekib riigil maksustamisõigus (kus maksustatakse) ja kui palju äriühingute tulust jaotatakse riigile (kui palju maksustatakse), paljuski selle põhjal, kas ettevõtjal on selles riigis füüsiline kohalolu, võtmata arvesse väärtust, mida selles riigis kasutajate osalusel loodi. See tähendab, et mitteresidendid on kohustatud riigis maksu maksma üksnes juhul, kui nende kohalolu seal võrdub püsiva tegevuskoha olemasoluga selles riigis[4]. Selliste eeskirjadega ei suudeta siiski hõlmata digitaaltegevuse globaalset ulatust, mille puhul füüsiline kohalolek ei ole enam digiteenuste osutamiseks nõutav. Seepärast on vaja alternatiivseid märkimisväärse majandusliku kohalolu näitajaid, mis aitaksid luua ja kaitsta uute digitaalsete ärimudelitega seotud maksustamisõigusi.

Kui ettevõtjat hakatakse asjaomases riigis maksustama, on siiski vaja kindlaks määrata selle ettevõtja kasum ja see kõnealusele riigile jaotada. Olemasolevas äriühingute maksustamise raamistikus kasutatakse siirdehindadega seotud eeskirju rahvusvaheliste kontsernide kasumi jaotamiseks eri riikide vahel kontsernisisese väärtusahela funktsioonide, varade ja riskide analüüsi põhjal. Püsivale tegevuskohale omistatava kasumi maksustamisel luuakse hüpoteetiline eraldi üksus[5] ja analoogia alusel kohaldatakse OECD siirdehindade alaseid suuniseid. Samas ei võimalda kehtivad eeskirjad, mis on välja töötatud traditsioonilise ärimudeli jaoks, võtta arvesse seda, et digitaalsel ärimudelil on osas, mis puudutab seda, kuidas väärtus loodi, teistsugused tunnused kui traditsioonilisel ärimudelil. See moonutab konkurentsi ja avaldab negatiivset mõju riigi tuludele. Digitaalmajandus põhineb suurel määral sellisel immateriaalsel varal nagu kasutajaandmed ja täiustatud andmeanalüüsi meetodid kasutajaandmetest väärtuse saamiseks. Sellised ärimudelid muutuvad rahvusvahelistes kontsernides väärtuste loomisel üha olulisemaks ja neid on keeruline hinnata. Selleks et lahendada probleeme immateriaalse vara kindlakstegemisel ja hindamisel ning selle kindlaksmääramisel, kui suur on nende osa kontsernis väärtuse loomisel, on vaja uusi kasumi omistamise meetodeid, mis aitavad uutes ärimudelites väärtuse loomist tuvastada.

Käesoleva ettepaneku eesmärk on käsitleda digitaalmajandusega seoses tekkinud küsimusi, pakkudes terviklikku lahendust liikmesriikides kehtestatud äriühingute maksustamise süsteemide olemasolevas raamistikus. Sellega nähakse ette ELis digitaalse tegevuse maksustamise ühine süsteem, milles võetakse vajalikul määral arvesse digitaalmajanduse tunnuseid.

Esiteks kehtestatakse eeskirjad piiriüleselt tegutsevate digitaalvaldkonna ettevõtjate maksustatava tegevuskoha kindlaksmääramiseks juhul, kui ettevõtjal ei ole füüsilist kohalolu (edaspidi „märkimisväärne digitaalne kohalolu“). Märkimisväärse digitaalse kohalolu

[4] OECD näidislepingu artikkel 5.
[5] OECD näidislepingu artikkel 7.

kindlakstegemiseks on vaja uusi kriteeriume, et luua ja kaitsta liikmesriikide maksustamisõigusi uute digitaalsete ärimudelitega seoses.

Teiseks esitatakse käesolevas ettepanekus kasumi digitaalsele äriüksusele omistamise põhimõtted. Need põhimõtted peaksid aitama paremini kindlaks teha väärtust, mida luuakse digitaalsete ärimudelitega, mis sõltuvad peamiselt immateriaalsest varast.

Käesolevat direktiivi kohaldatakse pärast selle siseriiklikusse õigusesse ülevõtmist piiriülese digitaalse tegevuse suhtes liidus, isegi kui kohaldatavaid liikmesriikidevahelisi topeltmaksustamise vältimise lepinguid ei ole vastavalt muudetud. Direktiivi kohaldatakse ka siis, kui ettevõtja, kelle asukoht on liiduvälises riigis, tegutseb märkimisväärse digitaalse kohalolu kaudu liidu liikmesriigis, kui selle liikmesriigi ja liiduvälise riigi vahel ei ole sõlmitud topeltmaksustamise vältimise lepingut.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolev ettepanek on osa jõupingutustest, mida tehakse liidu ja rahvusvahelisel tasandil selleks, et kohandada praegust maksuraamistikku digitaalmajandusele.

Rahvusvahelisel tasandil käsitleti küsimust, kuidas tagada kõikide digitaalmajanduses osalejate tulude õiglane maksustamine, juba OECD/G20 BEPS-projekti 1. meetme all ning OECD vahearuandes digitaalmajanduse maksustamise kohta[6], mis esitati G20 rahandusministritele 2018. aasta märtsis. Vahearuandes on selle probleemi lahendamiseks välja toodud erinevad variandid ja OECD kavatseb saavutada konsensusel põhineva lahenduse 2020. aastaks.

Komisjon on tunnistanud, et kõnealuse probleemi globaalset olemust arvestades oleks ideaalne, kui digitaalmajanduse maksustamiseks leitaks mitmepoolsed rahvusvahelised lahendused. Komisjon teeb OECDga tihedalt koostööd, et toetada rahvusvahelise lahenduse leidmist. Sellegipoolest on rahvusvahelisel tasandil lahendust keeruline leida, kuna käsitletav probleem on mitmetahuline ja tegeleda tuleb väga paljude küsimustega ning rahvusvahelise konsensuse leidmine võib aega võtta. Seepärast on komisjon otsustanud tegutseda. Käesoleva ettepanekuga soovitakse panustada käimasolevasse töösse OECDs, mis on ülemaailmse konsensuse saavutamiseks jätkuvalt hädavajalik. Kujundades ELi nägemuse sellest, kuidas digitaalmajandusega seotud probleeme terviklikult käsitleda, on käesolev direktiiv näide, kuidas suunata rahvusvahelist arutelu globaalse lahenduse leidmiseks. EL peaks oma ülemaailmseid partnereid selles suunas julgustama ja toetama.

ELi tasandil lähtutakse käesolevas ettepanekus paljudest komisjoni algatustest, mille eesmärk on tagada liidus äriühingute õiglane ja tõhus maksustamine[7].

Üldisemas plaanis tuleks rõhutada, et äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi ettepanek oleks äriühingute õiglasema ja tõhusama maksustamise tagamiseks kõige optimaalsem lahendus. Samas ei paku äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi eeskirjad oma praeguses ulatuses struktuurset lahendust kõigile digitaalmajanduse

---

[6] OECD (2018), *Tax Challenges Arising from Digitalisation – Interim Report 2018*: *Inclusive Framework on BEPS*, OECD Publishing, Paris.http://dx.doi.org/10.1787/9789264293083-en.

[7] COM (2015) 302 final

ettevõtjatega seotud olulistele probleemidele. Seda seetõttu, et kõnealuseid eeskirju kohaldatakse piiratud ulatuses (üksnes suurte hargmaiste ettevõtjate suhtes) ja nende kohase püsiva tegevuskoha mõiste määratlemisel järgiti praegu rahvusvaheliselt kohaldatavat mõistet. Lisaks ei pruugi nendes eeskirjades sätestatud kasumi jaotamise normid (jaotusvalem) ettevõtja digitaalset tegevust piisavalt hõlmata. Digitaalse tegevuse maksustatavat tegevuskohta käsitlevad normid tuleks äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi eeskirjadesse sisse viia. Mis puutub suurte hargmaiste ettevõtjate kasumi jaotamisse, siis tuleks äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi eeskirjades ette nähtud jaotusvalemi põhist lähenemisviisi kohandada nii, et see hõlmaks vajalikul määral digitaalset tegevust. Komisjon kiidab heaks muudatused, mis tehti Euroopa Parlamendi majandus- ja rahanduskomisjoni raportisse äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi ja äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi kohta, pidades neid digitaalse tegevuse õiglase maksustamise tagamiseks tehtava edasise töö heaks aluseks[8]. Komisjon on valmis tegema koostööd liikmesriikide ja Euroopa Parlamendiga, et uurida, kuidas käesoleva direktiivi sätteid oleks võimalik äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi eeskirjadesse sisse viia.

Käesolev ettepanek on osa paketist, mis koosneb muu hulgas soovitusest liikmesriikidele viia vastavad märkimisväärset digitaalset kohalolu ja kasumi jaotamist reguleerivad eeskirjad sisse ka kolmandate riikidega sõlmitud topeltmaksustamise vältimise lepingutesse, ettepanekust võtta vastu ajutist lahendust käsitlev direktiiv ning teatisest, millega määratakse kindlaks taustsüsteem ja selgitatakse ettepanekutevahelist seost.

Komisjon soovitab liikmesriikidel taasesitada käesoleva direktiivi sätted kolmandate riikidega sõlmitud topeltmaksustamise vältimise lepingutes, kuna juhul, kui liikmesriigi ja liiduvälise maksujurisdiktsiooni vahel on topeltmaksustamise vältimise leping sõlmitud, võivad kohaldatava topeltmaksustamise vältimise lepingu sätted olla märkimisväärse digitaalse kohalolu eeskirjade suhtes ülimuslikud.

Lisaks teeb komisjon täna ettepaneku võtta vastu direktiiv, millega nähakse ette ajutine lahendus – digiteenuste maks –, kuna selle näol on tegemist lihtsa esialgse lahendusega digitaalse tegevuse maksustamiseks ELis. Digiteenuste maksuga maksustatakse tulu, mis saadakse teatavate digiteenuste osutamisest[9]. Digiteenuste maksu tuleks kohaldada ajutiselt, kuni tervikliku lahenduse kasutuselevõtmiseni.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Käesolev ettepanek on ka kooskõlas digitaalse ühtse turu strateegiaga[10], millega komisjon kohustus tagama üksikisikutele ja ettevõtetele juurdepääsu internetis toimuvale tegevusele

8 22. veebruari 2018. aasta raport ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv äriühingu tulumaksu ühtse maksubaasi kohta (COM(2016) 685 – C8-0472/2016 – 2016/0337(CNS)) ja 26. veebruari 2018. aasta raport ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu direktiiv äriühingu tulumaksuühtse konsolideeritud maksubaasi (CCCTB) kohta (COM(2016) 683 – C8-0471/2016 – 2016/0336(CNS)).

9 Ettepanek võtta vastu nõukogu direktiiv, milles käsitletakse teatavate digiteenuste osutamisest saadud tuludelt võetava digiteenuste maksu ühist süsteemi („digiteenuste maks“), COM(2018) 148 final.

10 Komisjoni teatis Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele – „Euroopa digitaalse ühtse turu strateegia” (COM(2015) 192 final, 6. mai 2015).

ausa konkurentsi tingimustel, samuti avama inimestele ja ettevõtetele digitaalsed võimalused ning seisma Euroopa liidripositsiooni eest maailma digitaalmajanduses.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

- **Õiguslik alus**

Muud maksu kui käibemaks käsitlevad liidu õigusaktid kuuluvad Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 115 kohaldamisalasse. Kõnealuses artiklis on sätestatud, et selle kohased ühtlustamismeetmed mõjutavad otseselt siseturu loomist või toimimist.

- **Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)**

Käesolev ettepanek on kooskõlas subsidiaarsuse põhimõttega. Kuna digitaalvaldkonna ettevõtjatel on võimalik tegutseda piiriüleselt ilma füüsiliselt kohal olemata nii liidus kui ka kolmandatest riikidest, on vaja ühiseid eeskirju tagamaks, et nad maksavad maksu seal, kus nad kasumit teenivad. Võttes arvesse digitaalse tegevuse piiriülest mõõdet, on tarvis ELi algatust, mis annab lisaväärtuse võrreldes sellega, mida on võimalik saavutada paljude erinevate siseriiklike meetmetega. Kogu siseturgu hõlmavat ühist algatust on vaja selleks, et märkimisväärset digitaalset kohalolu käsitlevaid eeskirju kohaldataks liidus vahetult ja ühetaoliselt, tagamaks kõigile liikmesriikidele võrdsed tingimused ja maksumaksjatele õiguskindlus. Liikmesriikide ühepoolsed ja üksteisest lahknevad lähenemisviisid võivad osutuda ebatõhusaks ning ühtset turgu killustada, põhjustades vastuolusid riikide poliitikas ning moonutusi ja maksutõkkeid ettevõtjate jaoks ELis. Kui eesmärgiks on leida lahendus, mis on sobiv siseturu jaoks tervikuna, on kõige asjakohasem edasi liikuda ELi tasandi kooskõlastatud algatuste abil.

- **Proportsionaalsus**

Kavandatud direktiiv on taotletava eesmärgi saavutamiseks vajalik, sobiv ja asjakohane. Direktiiviga ei ühtlustata äriühingu tulumaksu määrasid ELis ega piirata seega liikmesriikide võimalust mõjutada äriühingu tulumaksust saadava tulu suurust. Direktiiviga ei sekkuta riikide poliitikavalikutesse, mis puudutavad avaliku sektori sekkumise ulatust ja maksutulude koostist. Direktiiviga soovitakse muuta äriühingust maksumaksjate digitaalse tegevuse maksustamist ELis tõhusamaks, et parandada siseturu toimimist.

- **Vahendi valik**

Eespool välja toodud siseturu moonutustega seotud probleeme on võimalik lahendada üksnes siduvate õigusaktide kehtestamise ja maksuõigusnormide ühtlustamisega ühises õigusraamistikus. Pehme õiguse kehtestamine ei oleks parim valik, kuna sellisel juhul jääks liikmesriikidele vabadus see üldse rakendamata jätta või tooks see kaasa lähenemisviiside killustatuse. Niisugune tulemus oleks äärmiselt ebasoovitav. See võib maksumaksjatele kaasa tuua õiguskindlusetuse ning kahjustada eesmärki saavutada kooskõlastatud ja ühtne äriühingute maksustamise süsteem siseturul.

ELi toimimise artikli 115 alusel „annab nõukogu ...ühehäälselt direktiive liikmesriikide niisuguste õigus- ja haldusnormide ühtlustamiseks, mis otseselt mõjutavad siseturu rajamist või toimimist“. Seega nähakse aluslepingus ette, et muid makse kui käibemaks (mida

reguleeritakse ELi toimimise lepingu artikliga 113) reguleerivaid õigusakte antakse üksnes direktiivi vormis.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Konsultatsioonistrateegias keskenduti kolmele peamisele sidusrühmade grupile: liikmesriikide maksuhaldurid, ettevõtjad ja kodanikud. Kaks peamist konsultatsiooni olid avalik konsultatsioon, mille käigus saadi 12 nädala (26. oktoobrist 2017 kuni 3. jaanuarini 2018) jooksul kokku 446 vastust, ja sihtuuring, mis saadeti kõikidele liidus asuvatele maksuhalduritele. ELis digitaalse kohalolu ettepanekut eelistavad tervikliku lahendusena enam kui pooled sidusrühmadega läbi viidud konsultatsioonides osalenutest[11]. Eelistatud variant on mõlema sidusrühma puhul sama: 21st riiklikust maksuhaldurist 14 ja 446st avalikus konsultatsioonis osalenust 58 % leiab, et „ELis digitaalse kohalolu“ ettepanekuga on võimalik kõige paremini lahendada digitaalmajanduse maksustamist käsitlevate rahvusvaheliste normidega seotud probleemid. Sidusrühmadelt ei küsitud sõnaselgelt, milline on nende eelistatud lähenemisviis ELi-väliste riikidega seoses. Algatusest teatati ka hea maksuhaldustava platvormi (kuhu kuuluvad kõik liidus asuvad maksuhaldurid ja 15 organisatsiooni, kes esindavad ettevõtjaid, kodanikuühiskonda ja maksundustöötajaid) liikmetele ja küsiti nende arvamust. Arvesse on võetud ka omaalgatusliku tagasisidet.

- **Mõjuhinnang**

Komisjoni õiguskontrollikomitee kaalus ettepaneku mõjuhinnangut 7. veebruaril 2018. Õiguskontrollikomitee andis ettepaneku kohta heakskiitva arvamuse koos mõne soovitusega, mida on arvesse võetud. Õiguskontrollikomitee arvamus, soovitused ja selgitus selle kohta, kuidas neid soovitusi arvesse on võetud, on esitatud käesolevale ettepanekule lisatud komisjoni talituste töödokumendi 1. lisas. Vt 3. lisas ülevaadet selle kohta, keda ja kuidas käesolev ettepanek mõjutab.

Ettepanekuga kaasneva mõju hindamise käigus uuriti põhjapanevaid variante rahvusvahelise maksusüsteemi reformimiseks ja ka muid variante selle muutmiseks. Põhjalikumad reformid jäeti praeguses etapis õiguslike ja/või poliitiliste teostatavuse piirangute tõttu kõrvale, kuna need kujutavad praeguses etapis endast ebarealistikke variante. Leitavas lahenduses tuleks keskenduda praegu kehtiva püsiva tegevuskoha mõiste ja kasumi jaotamise põhimõtte läbivaatamisele. Samas on jäetud kõrvale variant, mis hõlmaks üksnes äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi ettepanekut, kuna selle ulatus oleks liiga kitsas, pakkumaks struktuurset lahendust, mis aitaks saavutada ELi ülest tulemust. Niisiis oli ELis selle küsimuse lahendamiseks eelistatud variant uus direktiiv, millega ajakohastatakse püsivat tegevuskohta ja kasumi jaotamist käsitlevaid eeskirju.

4. MÕJU EELARVELE

Käesolev ettepanek direktiivi vastuvõtmiseks ei mõjuta ELi eelarvet.

[11] Vt mõjuhinnangu lk 2.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Käesoleva ettepaneku sätted tuleks lõimida liikmesriikide äriühingu tulumaksu süsteemi ja komisjoni äriühingu tulumaksu ühtse konsolideeritud maksubaasi ettepanekusse ning need peaksid rahvusvahelisel tasandil väljenduma muudatustena OECD näidislepingus. Pärast direktiivi vastuvõtmist jälgib komisjon selle rakendamist ja kohaldamist tihedas koostöös liikmesriikidega.

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Kohaldamisala (artikkel 2)

Käesolev ettepanek mõjutab äriühingust maksumaksjaid, kes on asutatud või asuvad ELis, ja ettevõtjaid, kes on asutatud või asuvad liiduvälises maksujurisdiktsioonis, kellega liikmesriik, kus tuvastatakse maksmaksja märkimisväärne digitaalne kohalolu, ei ole sõlminud topeltmaksustamise vältimise lepingut. Ettepanek ei mõjuta ettevõtjaid, kes on asutatud või asuvad liiduvälises maksujurisdiktsioonis, kellega liikmesriik, kus tuvastatakse maksmaksja märkimisväärne digitaalne kohalolu, on sõlminud topeltmaksustamise vältimise lepingu, et hoida ära selliste topeltmaksustamise vältimise lepingute rikkumist. Olukord võib olla teistsugune, kui kohaldatavas, liiduvälise maksujurisdiktsiooniga sõlmitud topeltmaksustamise vältimise lepingus on märkimisväärset digitaalset kohalolu käsitlev sarnane säte, millega luuakse selle liiduvälise riigi suhtes sarnased õigused ja kohustused.

Mõisted (artikkel 3)

Selles artiklis määratletakse erinevad mõisted, mida on vaja direktiivi sätete kohaldamiseks (sh digiteenused, digitaalliides, tulu, üksus, kasutaja ja maksustamisperiood).

Digiteenus on teenus, mida osutatakse interneti või muu elektroonilise võrgustiku kaudu ning mida selle olemusest tingituna osutatakse peamiselt automaatselt ja minimaalse inimsekkumisega. See määratlus vastab nõukogu 15. märtsi 2011. aasta rakendusmääruse (EL) nr 282/2011 (millega sätestatakse ühist käibemaksusüsteemi käsitleva direktiivi 2006/112/EÜ rakendusmeetmed) artiklis 7 kehtestatud mõistele „elektrooniliselt osutatavad teenused“ ja hõlmab samalaadi teenuseid.

Et maksustatavat tegevuskohta ei määratletaks üksnes tarbimiskoha alusel, ei peeta kaupade müüki või teenuse osutamist interneti või muu elektroonilise võrgustiku kaudu iseenesest digiteenuseks. Näiteks (tasu eest) juurdepääsu andmine digitaalsele turule autode ostmiseks ja müümiseks on digiteenus, samas kui auto müük sellise veebisaidi kaudu ei ole digiteenus.

Minimaalne inimsekkumine tähendab, et teenuse osutamine hõlmab *tarnija* poolt minimaalset inimsekkumist, sõltumata sellest, kui suurel määral kasutaja inimsekkumisele tugineb. Teenust peetakse üksnes minimaalset inimsekkumist nõudvaks ka juhul, kui tarnija kõigepealt loob süsteemi, hoiab siis seda käigus või parandab seda süsteemi toimimisega seotud probleemide ilmnemisel.

Märkimisväärne digitaalne kohalolu (artikkel 4)

Märkimisväärse digitaalse kohalolu mõiste eesmärk on teha kindlaks ettevõtja maksustatav tegevuskoht riigis. Seetõttu tuleks seda mõistet pidada püsiva tegevuskoha kehtiva mõiste täienduseks. Kavandatud eeskirjad digitaalse äriüksuse maksustatava tegevuskoha kindlaksmääramiseks liikmesriigis põhinevad digiteenuste osutamisest saadud tulul ja digiteenuste kasutajate või digiteenuste osutamise lepingute arvul. Nende kriteeriumide alusel saab kindlaks teha ettevõtja digijälje maksujurisdiktsioonis, lähtudes teatavatest majandustegevuse näitajatest. Eeskirjad peaksid kajastama seda, mil määral digitaalsed äriüksused kasutavad laia kasutajabaasi, kasutajate kaasatust ja panust ning väärtust, mida kasutajad selle ettevõtja jaoks loovad. Kriteeriumid tuleks ette näha eri liiki ärimudelite jaoks. Digitaalsed ärimudelid on väga erisugused. Mõnel on väga lai kasutajabaas, samas kui teisel on väiksem kasutajabaas, kuid neil on võimalik kasutada märkimisväärset kasutajate panust, kui iga kasutaja annab oma osa üldisesse väärtusesse. Lisaks peaksid need kriteeriumid tagama sarnase kohtlemise eri liikmesriikides, sõltumata ettevõtte suurusest, ja jätma kõrvale vähetähtsad juhtumid.

Eespool osutatud kolme kasutajapõhise kriteeriumi (tulu, kasutajate arv ja lepingute arv) suhtes kohaldatakse eri künniseid. Märkimisväärse digitaalse kohaloluga on liikmesriigis maksustamisperioodil tegemist siis, kui täidetud on üks või enam järgmistest kriteeriumidest: kui maksujurisdiktsioonis maksustamisperioodil kasutajatele digiteenuste osutamisest saadud tulu ületab 7 000 000 eurot, kui digiteenuste kasutajate arv liikmesriigis on maksustamisperioodil üle 100 000 või kui digiteenuste osutamise ärilepingute arv on üle 3 000.

Nagu mõjuhinnangus[12] selgitati, on oluline, et iga künnis kehtestatakse piisavalt kõrgena, et oleks võimalik kindlalt välistada vähetähtsad juhtumid, kus digitaalsele kohalolule omistatav kasum ei kataks isegi püsiva tegevuskoha maksukohustuse täitmise kulu, tagades nii meetme proportsionaalsuse nende kolme alternatiivse künnise kohaldamisel. Tulukünnis kehtestatakse, et katta muu püsiva tegevuskoha käitamisega seotud hinnangulised nõuete täitmise kulud, ka väikesed kulud. Kasutajate arvu suhtes ette nähtud künnis peaks kajastama sarnast väärtust rahaliselt, lähtudes keskmisest tulust kasutaja kohta. Ärilepingute arvu suhtes ette nähtud künnis peaks kajastama asjaolu, et selle puhul tuleks arvesse võtta üksnes ettevõtjatevahelisi lepinguid, kuna väärtus, mida need lepingud esindavad, on tõenäoliselt suurem kui üksikisikutega sõlmitud lepingute väärtus. Seetõttu peaks ettevõtjatevaheliste lepingute arvu suhtes ette nähtud künnis olema oluliselt madalam kui kasutajate arvu künnis.

Märkimisväärsele digitaalsele kohalolule omistatav kasum (artikkel 5)

Kavandatud eeskirjad märkimisväärsele digitaalsele kohalolule kasumi omistamiseks põhinevad kehtival raamistikul, mida kohaldatakse püsiva tegevuskoha suhtes. Nende eeskirjadega kinnitatakse põhimõtet, mille kohaselt tuleks märkimisväärsele digitaalsele kohalolule omistada kasum, mida see oleks digitaalliidese kaudu teostatud teatava olulise majandustegevusega teeninud, eelkõige suhetes ettevõtja teiste majandusüksustega, kui selle

[12] Punkt 6.3.

näol oleks olnud tegemist eraldioleva ja iseseisva majandusüksusega, kes tegutseb samal või sarnasel tegevusalal samadel või sarnastel tingimustel, võttes arvesse digitaalliidese kaudu täidetud ülesandeid, kasutatud vara ja võetud riske. Seetõttu lähtutakse märkimisväärsele digitaalsele kohalolule kasumi omistamisel jätkuvalt heakskiidetud OECD lähenemisviisist. Samas tuleb seda raamistikku järjepidevalt kohandada, kajastamaks seda, kuidas digitaalses tegevuses väärtust luuakse. Püsiva tegevuskoha funktsionaalse analüüsi kohaselt ei ole digitaalses tegevuses riskide võtmise ja vara majandusliku omandiõigusega seotud võtmetöötajate funktsioonide kriteerium piisav, et tagada kasumi jaotamine märkimisväärsele digitaalsele kohalolule viisil, mis kajastab loodud väärtust. Sellise olukorraga on tegemist siis, kui ettevõtjal on teatavas riigis digitaalliidese kaudu, ilma füüsiliselt kohal viibimata märkimisväärne digitaalne kohalolu, või kui selles riigis, kus ettevõtjal on märkimisväärne kohalolu, ei teostata võtmetöötajate funktsioone.

Märkimisväärse digitaalse kohalolu funktsionaalse analüüsi kohaselt tuleks ettevõtja poolt digitaalliidese kaudu andmete ja kasutajatega seoses teostatud tegevust pidada majanduslikult oluliseks funktsiooniks, mis on seotud vara majandusliku omandiõiguse ja võetud riskide omistamisega märkimisväärsele digitaalsele kohalolule. Kasumi jaotamisel tuleks arvesse võtta digitaalse kohalolu poolt majanduslikult oluliste funktsioonide teostamisel immateriaalse vara arendamist, tõhustamist, hooldamist, kaitset ja kasutamist, isegi kui need tegevused ei ole seotud võtmetöötajate funktsioonidega asjaomases liikmesriigis.

Näiteks sotsiaalvõrku uute kasutajate ligimeelitamisel on immateriaalse vara kogumil, mis on omistatav sotsiaalmeedia ettevõtjale, oluline tähtsus võrgustiku positiivse välismõju tagamisel, st et kasutajatel oleks võimalik saada ühendust paljude teiste kasutajatega. Märkimisväärse digitaalse kohalolu kaudu võrgustiku laiendamine suurendab sedasama immateriaalse vara kogumit. Immateriaalse vara kogum suureneks veelgi kasutajaandmete töötlemisega, mis võimaldab sotsiaalvõrgul müüa reklaamipinda üle nimiväärtuse, kuna reklaamipinda kohandatakse kasutajate huvisid arvestades.

Järelikult on ainulaadse immateriaalse vara arendamise, tõhustamise, hooldamise, kaitse ja kasutamisega seotud funktsioonid märkimisväärsele digitaalsele kohalolule eriomased. Iga majanduslikult oluline tegevus kujutab endast ainulaadset panust väärtuse loomisse digitaalses ärimudelis ja on selle ärimudeli lahutamatu osa. Seetõttu peetakse jagatud kasumi meetodit tihti märkimisväärsele digitaalsele kohalolule kasumi jaotamise kõige sobivamaks meetodiks. Jagatud kasumi meetodi kasutamisel võib arvesse võtta teadus- ja arendustegevuse ning turundusega seotud kulusid (märkimisväärsele digitaalsele kohalolule omistatavad kulud võrreldes emaettevõtjale ja/või muudes liikmesriikides asuvale teisele märkimisväärsele digitaalsele kohalolule omistatavate kuludega) ning kasutajate arvu liikmesriigis ja iga liikmesriigi kohta kogutud andmeid.

Kavandatud eeskirjades sätestatakse üksnes üldpõhimõtted märkimisväärsele digitaalsele kohalolekule kasumi jaotamiseks, kuna konkreetsemad suunised kasumi jaotamise kohta võiks välja töötada asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel või ELi tasandil.

2018/0072 (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU DIREKTIIV

millega kehtestatakse märkimisväärse digitaalse kohalolu äriühingu tulumaksuga maksustamise eeskirjad

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 115,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust,[13]

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,[14]

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

(1) Digiteerumise tulemusel toimunud kiired muutused maailmamajanduses avaldavad lisasurvet äriühingu tulumaksu süsteemile nii ELi kui ka rahvusvahelisel tasandil ning seavad kahtluse alla suutlikkuse teha kindlaks, kus ja kui palju digitaalvaldkonna ettevõtjad maksu tasuma peaksid. Kuigi vajadust kohandada äriühingu tulumaksu eeskirju digitaalmajandusega on rahvusvaheliselt tunnustanud sellised organid nagu G20, võib globaalse kokkuleppe saavutamine keeruliseks osutuda.

(2) OECD maksubaasi kahanemise ja kasumi ümberpaigutamise projekti (BEPS) 1. meedet käsitlevas aruandes „Toimetulek digitaalmajanduse maksustamise probleemidega“, mille OECD avaldas 2015. aasta oktoobris, esitati digitaalmajanduse maksustamise kohta eri lähenemisviise, mida analüüsiti edasi OECD aruandes „Digiteerumisest tulenevad probleemid – 2018. aasta vahearuanne “. Kuna majanduse üleminek digitehnoloogiale toimub järjest kiiremini, on suurenenud vajadus selliste lahenduste järele, mis tagaksid digitaalvaldkonna ettevõtjate õiglase ja tulemusliku maksustamise.

(3) Komisjoni teatises „Õiglane ja tõhus maksusüsteem Euroopa Liidu digitaalse ühtse turu jaoks“, mis võeti vastu 21. septembril 2017, on öeldud et uusi, konkreetselt digitaalmajanduse probleemidega seotud rahvusvahelisi eeskirju on vaja selleks, et määrata kindlaks, kus ettevõtjad väärtust loovad ja kuidas seda väärtust maksustamise eesmärgil jaotada tuleks. Need uued eeskirjad tähendaksid kehtivate rahvusvaheliste maksuõigusnormide muutmist püsiva tegevuskoha määratluse ja digitaalse tegevuse suhtes kasumi jaotamise osas.

(4) Euroopa Ülemkogu 19. oktoobri 2017. aasta järeldustes rõhutati vajadust tõhusa ja õiglase digitaalajastusse sobiva maksusüsteemi järele ning jäädi ootama asjakohaseid

[13] ELT C , , lk

[14] ELT C , , lk

komisjoni ettepanekuid 2018. aasta alguseks[15]. Majandus- ja rahandusküsimuste (ECOFIN) nõukogu rõhutas oma 5. detsembri 2017. aasta järeldustes, et üldiselt tunnustatud püsiva tegevuskoha määratlus ning sellega seotud siirdehindade ja kasumi jaotamise eeskirjad peaksid jääma digitaalmajanduse kasumi maksustamisega seotud probleemide käsitlemisel samuti kesksele kohale, ja julgustas „tegema tihedat koostööd ELi, OECD ja muude rahvusvaheliste partnerite vahel digitaalmajanduse kasumi maksustamisega seotud väljakutsetele reageerimisel[16]“.

Sellega seoses tuleks nõuda, et liikmesriigid kehtestaksid eeskirjad siseriiklikus äriühingute maksustamise süsteemis, et oma maksustamispädevust teostada. Seetõttu tuleks liikmesriikides kehtivat erinevat kohaldatavat äriühingu tulumaksu selgitada. Nende eeskirjadega tuleks laiendada püsiva tegevuskoha mõistet ja kehtestada märkimisväärse digitaalse kohalolu maksustatava tegevuskoha kindlakstegemine asjaomases maksujurisdiktsioonis. Lisaks tuleks ette näha märkimisväärsele digitaalsele kohalolule maksustatava kasumi jaotamise üldpõhimõtted. Põhimõtteliselt tuleks neid eeskirju kohaldada kõigi äriühingust maksumaksjate suhtes, sõltumata sellest, kas nad on maksuresidendid liidus või mujal.

(5) Siiski ei peaks neid eeskirju kohaldama selliste üksuste suhtes, kes on maksuresidendid liiduvälises maksujurisdiktsioonis, kellega on liikmesriik, kus ettevõtja märkimisväärne digitaalne kohalolu on kindlaks tehtud, sõlminud topeltmaksustamise vältimise lepingu, v.a kui selles lepingus on märkimisväärset digitaalset kohalolu käsitlevad sätted, millega luuakse selle liiduvälise maksujurisdiktsiooni suhtes direktiivis ette nähtud õiguste ja kohustustega sarnased õigused ja kohustused. Nii saab hoida ära vastuolu liiduväliste maksujurisdiktsioonidega sõlmitud topeltmaksustamise vältimise lepingutega, kuna liidu õigus ei ole üldjuhul liiduväliste riikide suhtes siduv.

(6) Selleks et kehtestada digitaalse äriüksuse liikmesriigis asuva maksustatava tegevuskoha kindel määratlus, peab see mõiste põhinema digiteenuste osutamisest saadud tulul ning kasutajate ja digiteenuste osutamise ärilepingute arvul. Kohaldatavad künnised peaksid kajastama digitaalse kohalolu olulisust eri ärimudelite jaoks ja võtma arvesse erisusi väärtuste loomisse tehtud panuses. Lisaks peaksid need kriteeriumid tagama sobiva kohtlemise eri liikmesriikides, sõltumata ettevõtte suurusest, ja jätma kõrvale vähetähtsad juhtumid. Kaupade müüki või teenuste osutamist interneti või muu elektroonilise võrgustiku kaudu ei tuleks pidada digiteenuseks käesoleva direktiivi tähenduses.

(7) Selleks et ettevõtja märkimisväärset digitaalset kohalolu oleks võimalik teises riigis selle riigi õigusnormide alusel maksustada, on vaja kehtestada sellisele märkimisväärsele kohalolule kasumi omistamise põhimõtted. Eeskirjad peaksid lähtuma kehtivatest kasumi omistamise põhimõtetest ja põhinema märkimisväärse digitaalse kohalolu kaudu digitaalliidese vahendusel majanduslikult oluliste funktsioonide teostamisel täidetud ülesannete, kasutatud vara ja võetud riskide funktsionaalsel analüüsil. Erilist tähelepanu tuleks pöörata asjaolule, et oluline osa digitaalse äriüksuse väärtusest luuakse seal, kus kasutajad asuvad ning kus kasutajatega seotud teavet kogutakse ja töödeldakse, ning sellele, kuhu digiteenuseid osutatakse. Kuna märkimisväärse digitaalse kohalolu majanduslikult oluline tegevus kujutab digitaalses ärimudelis endast ainulaadset panust väärtuse loomisse, tuleks

[15] Euroopa Ülemkogu kohtumine (19. oktoober 2017) – järeldused (dokument EUCO 14/17).

[16] Nõukogu 5. detsembri 2017. aasta järeldused, mis käsitlevad digitaalmajanduse kasumi maksustamisega seotud väljakutsetele reageerimist (FISC 346 ECOFIN 1092).

märkimisväärsele digitaalsele kohalolule kasumi õiglase jaotamise tagamiseks kasutada üldjuhul jagatud kasumi meetodit. See aga ei peaks takistama maksumaksjat kasutamast alternatiivset meetodit kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtetega, kui ta suudab tõendada, et rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtetele vastav alternatiivne meetod on funktsionaalsest analüüsist lähtudes sobivam. On ka väga oluline, et jagatud kasumi meetodi kohastel näitajatel on selge seos väärtuse loomisega.

(8) Käesoleva direktiivi eesmärk on muuta siseturg tervikuna vastupidavamaks, et oleks võimalik lahendada digitaalmajanduse maksustamisega seotud kitsaskohti. Seda eesmärki ei ole võimalik piisaval määral saavutada, kui liikmesriigid tegutsevad eraldi, kuna digitaalvaldkonna ettevõtjad saavad tegutseda piiriüleselt ilma riigis füüsilist kohalolu omamata ja seetõttu on vaja eeskirju, tagamaks et nad maksavad maksu riigis, kus nad kasumit teenivad. Piiriülest mõõdet arvesse võttes annab liidu algatus lisaväärtuse võrreldes sellega, mida on võimalik saavutada paljude erinevate siseriiklike meetmetega. Kogu siseturgu hõlmavat ühist algatust on vaja selleks, et märkimisväärset digitaalset kohalolu käsitlevaid eeskirju kohaldataks liidus vahetult ja ühetaoliselt. Liikmesriikide ühepoolsed ja üksteisest lahknevad lähenemisviisid võivad osutuda ebatõhusaks ning ühtset turgu killustada, põhjustades vastuolusid riikide poliitikas ning moonutusi ja maksutõkkeid ettevõtjate jaoks liidus. Kuna käesoleva direktiivi eesmärke on parem saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid vastavalt Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttele. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

(9) On oluline, et käesoleva direktiiviga seoses toimuks isikuandmete töötlemine vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2016/679[17]; see hõlmab ka kohustusi võtta selles määruses kehtestatud kohustuste täitmiseks asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke meetmeid, eelkõige seoses töötlemistoimingu õiguspärasuse, andmetöötluse turvalisuse, teabe andmise, andmesubjektide õiguste ning isikuandmete lõimitud ja vaikimisi kaitsega. Kui vähegi võimalik, tuleks isikuandmed muuta anonüümseks.

(10) Komisjon peaks käesoleva direktiivi rakendamist hindama viie aasta möödumisel pärast direktiivi jõustumist ja esitama selle kohta nõukogule aruande. Liikmesriigid peaksid esitama komisjonile kogu teabe, mis on selleks hindamiseks vajalik. Luua tuleks nõuandev organ – digitaalmajanduse maksustamise komitee, kes arutaks direktiivi kohaldamisega seotud küsimusi.

(11) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta[18] kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate siseriiklike õigusaktide vastavate osade vahel. Käesoleva direktiivi puhul leiab seadusandja, et selliste dokumentide edastamine on põhjendatud.

(12) Liikmesriikidele tuleks ette näha kohustus kohaldada käesoleva direktiivi sätteid alates järgmisest maksustamisperioodist pärast direktiivi ülevõtmise tähtaja möödumist. Selle eesmärk on tagada, et uued sätted hakkaksid igas liikmesriigis kehtima

[17] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

[18] ELT C 369, 17.12.2011, lk 14.

võimalikult lähedastel kuupäevadel, võttes samas arvesse asjaolu, et eri liikmesriikides võivad kehtida erinevad maksustamisperioodid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I PEATÜKK

REGULEERIMISESE, MÕISTED JA KOHALDAMISALA

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva direktiiviga kehtestatakse eeskirjad, millega laiendatakse püsiva tegevuskoha mõistet, nagu seda kohaldatakse äriühingu tulumaksu kohaldamisel kõigis liikmesriikides, et hõlmata selle mõistega märkimisväärne digitaalne kohalolu, mille kaudu ettevõtja oma tegevust täielikult või osaliselt teostab. Direktiiviga nähakse ka ette teatavad põhimõtted märkimisväärsele digitaalsele kohalolule või sellega seoses kasumi omistamise kohta äriühingu tulumaksuga maksustamisel.

Artikkel 2

Kohaldamisala

Direktiivi kohaldatakse üksuste suhtes sõltumata sellest, kas nad on äriühingu tulumaksu osas residendid liikmesriigis või kolmandas riigis.

Kui aga üksus on äriühingu tulumaksu osas resident kolmandas riigis, kellega asjaomane liikmesriik on sõlminud topeltmaksustamise vältimise lepingu, kohaldatakse käesolevat direktiivi üksnes juhul, kui selles lepingus on selle kolmanda riigiga seoses käesoleva direktiivi artiklite 4 ja 5 sätetega sarnased sätted ning need sätted on kehtivad.

Artikkel 3

Mõisted

Käesolevas direktiivis kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „äriühingu tulumaks“ – üks I lisas loetletud äriühingu tulumaks või selle sarnane maks, mis on kehtestatud hiljem;

2) „digitaalliides“ – kasutajatele kättesaadav tarkvara, sealhulgas veebisait või selle osa, ning rakendused, sealhulgas mobiilirakendused;

3) „internetiprotokolli (IP) aadress“ – võrku ühendatud seadmetele määratud numbrite jada, mille abil need seadmed üksteist tuvastavad;

4) „kasutaja“ – iga üksikisik või ettevõtja;

5) „digiteenused“ – teenused, mida osutatakse interneti või muu arvutivõrgu kaudu ning mida nende olemusest tingituna osutatakse peamiselt automaatselt ja minimaalse inimsekkumisega ning mida infotehnoloogia abita osutada ei saaks, sealhulgas eriti:

a) digitaaltoodete tarnimine üldiselt, sealhulgas tarkvara ja tarkvara muudatused või uued versioonid;

b) teenused, mis pakuvad või toetavad ettevõtja või isiku esitlemist arvutivõrgus, näiteks veebisaidil või veebilehel;

c) teenused, mida arvuti automaatselt osutab interneti või muu arvutivõrgu kaudu vastuseks teatavate andmete sisestamisele teenuse saaja poolt;

d) tasu eest õiguse andmine panna kaup või teenus müüki internetipoena tegutseval veebisaidil, kus potentsiaalsed ostjad teevad oma pakkumised automaatse protseduuri kaudu ning kus mõlemale osapoolele antakse müügi toimumisest teada automaatselt saadetava e-kirja teel;

e) internetiteenuste pakett, milles telekommunikatsioonil on abistav ja teisejärguline osa (st ei piirdu internetiühendusega ning sisaldavad muid elemente, nagu näiteks leheküljed, millelt pääseb ligi uudistele, ilmateatele või reisiinfole; mängusaidid; veebisaitide majutus, juurdepääs internetipõhistele suhtluskanalitele jne);

f) II lisas loetletud teenused.

Digiteenused ei hõlma III lisas loetletud teenuseid ega kaupade müüki või muude teenuste osutamist interneti või muu arvutivõrgu kaudu;

6) „tulu“ – tulu müügist ja mis tahes muust tehingust, arvestatuna ilma käibemaksuta ning valitsusasutuste poolt kogutud muude maksude ja tasudeta, kas rahalist või mitterahalist laadi, sealhulgas vara ja õiguste võõrandamisest saadud tulu, intressid, dividendid ja muud kasumieraldised, likvideerimisest saadud tulu, litsentsitasud, subsiidiumid ja toetused, saadud kingitused, hüvitised ja vabatahtlikud maksed. Tulu hõlmab ka äriühingust maksumaksja tehtud mitterahalisi kingitusi. Tulu ei hõlma äriühingust maksumaksja kogutud kapitali või talle tagasi makstud võlga;

7) „üksus“ – mis tahes juriidiline isik või õiguslik moodustis äritegevuse teostamiseks kas äriühingu või struktuuri kaudu, mis on maksude seisukohast läbipaistev;

8) „maksustamisperiood“ – majandusaasta, kalendriaasta või mis tahes muu maksustamise eesmärgil asjakohane periood;

9) „sidusettevõtja“ – üksus, mis on asjaomase konkreetse üksusega seotud ühel või enamal järgmisel viisil:

a) üks neist osaleb teise juhtimises, olles sellises positsioonis, mis annab võimaluse teise üksuse tegevust märkimisväärselt mõjutada;

b) üks neist kontrollib teist selles üksuses otsese või kaudse osaluse kaudu, mis ületab 20 % hääleõigustest;

c) üks neist osaleb otseselt või kaudselt teise kapitalis omandiõiguse kaudu osas, mis ületab 20 % kapitalist.

Kui sama üksuse juhtimises, kontrollimises või kapitalis osaleb rohkem kui üks üksus ühel või enamal punktides a– c osutatud viisil, peetakse kõiki neid üksusi üksteise sidusettevõtjateks.

Kui sama üksus osaleb rohkem kui ühe üksuse juhtimises, kontrollimises või kapitalis ühel või enamal punktides a– c osutatud viisil, peetakse kõiki neid üksusi üksteise sidusettevõtjateks.

Kaudse osaluse korral määratakse punktides b ja c sätestatud nõuete täitmine kindlaks, korrutades osaluse protsendimäärad iga (järgneva) astme tütarettevõtjas. Rohkem kui 50 % hääleõigusega üksust käsitatakse 100 % hääleõiguse omanikuna.

II PEATÜKK

Märkimisväärne digitaalne kohalolu

Artikkel 4

Märkimisväärne digitaalne kohalolu

1. Äriühingu tulumaksuga maksustamisel loetakse, et püsiv tegevuskoht on olemas, kui on olemas märkimisväärne digitaalne kohalolu, mille kaudu ettevõtja oma tegevust täielikult või osaliselt teostab.
2. Lõige 1 täiendab, kuid ei mõjuta ega piira mis tahes muude selliste kriteeriumide kohaldamist, mis on ette nähtud liidu või liikmesriigi õiguses äriühingu tulumaksuga maksustamisel liikmesriigis püsiva tegevuskoha olemasolu kindlaksmääramiseks olenemata sellest, kas tegemist on konkreetselt digiteenuste osutamise või muu tegevusega.
3. Märkimisväärse digitaalse kohaloluga on liikmesriigis maksustamisperioodil tegemist siis, kui selle kohalolu kaudu teostatav majandustegevus seisneb täielikult või osaliselt digiteenuste osutamises digitaalliidese kaudu ja kui seda majandustegevust teostava üksuse poolt nende teenuste osutamisel, arvestatuna koos kõigi selliste digitaalliidese kaudu pakutavate teenuste osutamisega kõigi selle üksuse sidusettevõtjate poolt, on täidetud üks või mitu järgmistest tingimustest:
a) see osa asjaomasel maksustamisperioodil saadud kogutulust, mis on saadud kõnealuste digiteenuste osutamisest kasutajatele, kes sellel maksustamisperioodil selles liikmeriigis asuvad, ületab 7 000 000 eurot*;
b) ühe või mitme kõnealuse digiteenuse kasutajate arv, kes sellel maksustamisperioodil selles liikmesriigis asuvad, on üle 100 000*;
c) selliste digiteenuste osutamise ärilepingute arv, mille on selle maksustamisperioodi jooksul sõlminud kasutajad, kes selles liikmesriigis asuvad, on üle 3 000*.
4. Digiteenuste kasutamisega seoses peetakse kasutajat maksustamisperioodil liikmesriigis asuvaks, kui kasutaja kasutab sellel maksustamisperioodil selles liikmesriigis seadet juurdepääsuks digitaalliidesele, mille kaudu digiteenuseid osutatakse.
5. Digiteenuste osutamise lepingute puhul tuleb arvesse võtta järgmist:
a) lepingut peetakse ärilepinguks, kui kasutaja sõlmib selle lepingu oma äritegevuse käigus;
b) kasutajat peetakse maksustamisperioodil liikmesriigis asuvaks, kui ta on äriühingu tulumaksuga maksustamise osas sellel maksustamisperioodil resident selles liikmesriigis või kui ta on äriühingu tulumaksuga maksustamise osas resident kolmandas riigis, kuid tema püsiv tegevuskoht on sellel maksustamisperioodil kõnealuses liikmesriigis.

6. Liikmesriik, kus kasutaja seadet kasutatakse, määratakse kindlaks seadme internetiprotokolli (IP) aadressi alusel või muu geograafilise asukoha kindlaksmääramise meetodi alusel, kui see on täpsem.
7. Lõike 3 punktis a nimetatud osa kogutulust määratakse kindlaks proportsionaalselt nende kordade arvuga, kui kasutajad mis tahes asukohas on sellel maksustamisperioodil seadmeid kasutanud, et pääseda juurde digitaalliidesele, mille kaudu digiteenuseid osutatakse.

Artikkel 5

Märkimisväärsele digitaalsele kohalolule või sellega seoses omistatav kasum

1. Liikmesriigis märkimisväärsele digitaalsele kohalolule või sellega seoses omistatavat kasumit maksustatakse üksnes selle liikmesriigi äriühingute maksustamisraamistikus.

2. Märkimisväärsele digitaalsele kohalolule või sellega seoses omistatav kasum on see, mida märkimisväärse digitaalse kohaloluga oleks teenitud, kui selle näol oleks olnud tegemist eraldioleva ja iseseisva üksusega, mis tegutseb digitaalliidese kaudu samal või sarnasel tegevusalal samadel või sarnastel tingimustel, eelkõige suhetes ettevõtja teiste majandusüksustega, võttes arvesse digitaalliidese kaudu täidetud ülesandeid, kasutatud vara ja võetud riske.

3. Lõike 2 kohaldamisel tehakse märkimisväärsele digitaalsele kohalolule või sellega seoses omistatav kasum kindlaks funktsionaalse analüüsi põhjal. Selleks et selgitada välja märkimisväärse digitaalse kohalolu ülesanded ning määrata kindlaks sellele kohalolule omistatava vara majanduslik omandiõigus ja riskid, tuleb arvesse võtta märkimisväärse digitaalse kohalolu majanduslikult olulist tegevust digitaalliidese kaudu. Sel eesmärgil peetakse ettevõtja poolt digitaalliidese kaudu andmete või kasutajatega seoses teostatud tegevust märkimisväärse digitaalse kohalolu majanduslikult oluliseks tegevuseks, mille tulemusel omistatakse talle riske ja vara majanduslik omandiõigus.

4. Lõike 2 alusel omistatava kasumi kindlaksmääramisel võetakse arvesse ka märkimisväärse digitaalse kohalolu majanduslikult olulist tegevust, mis on seotud ettevõtja immateriaalse vara arendamise, edendamise, hoolduse, kaitsmise ja kasutamisega.

5. Märkimisväärse digitaalse kohalolu majanduslikult oluline tegevus digitaalliidese kaudu hõlmab muu hulgas järgmist:

a) kasutajatega seotud andmete kogumine, säilitamine, töötlemine, analüüsimine, kasutamine ja müük;

b) kasutajate loodud sisu kogumine, säilitamine, töötlemine ja avaldamine;
c) internetireklaamipinna müük;
d) kolmanda isiku loodud sisu digitaalsel turul kättesaadavaks tegemine;
e) punktides a–d loetlemata mis tahes muu digiteenuse osutamine.

6. Lõigete 1–4 alusel omistatava kasumi kindlaksmääramisel kasutavad maksumaksjad jagatud kasumi meetodit, v.a arvatud juhul, kui maksumaksja tõendab, et alternatiivne meetod, mis põhineb rahvusvaheliselt tunnustatud põhimõtetel, on funktsionaalse analüüsi tulemusi arvestades sobivam. Jagatud kasumi meetodi kasutamisel võib arvesse võtta teadus-

ja arendustegevuse ning turundusega seotud kulusid ning kasutajate arvu ja iga liikmesriigi kohta kogutud andmeid.

III PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 6

Läbivaatamine

1. Komisjon hindab käesoleva direktiivi rakendamist viis aastat pärast direktiivi jõustumist ja esitab selle kohta nõukogule aruande.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile kogu teabe, mis on vajalik, et hinnata käesoleva direktiivi rakendamist.

Artikkel 7

Digitaalmajanduse maksustamise komitee

1. Luuakse digitaalmajanduse maksustamise komitee, mida nimetatakse DigiTax-komiteeks.

2. DigiTax-komitee koosneb liikmesriikide ja komisjoni esindajatest. Komitee eesistujaks on komisjoni esindaja. Sekretariaaditeenuseid osutab komiteele komisjon.

3. DigiTax-komitee võtab vastu oma töökorra.

4. DigiTax-komitee arutab käesoleva direktiivi kohaldamise kohta käivaid küsimusi, mille esitab komitee eesistuja kas omal algatusel või liikmesriigi esindaja taotlusel, ning teatab oma järeldustest nõukogule.

Artikkel 8

Kasutajatelt kogutud andmete piirang

Käesoleva direktiivi kohaldamise eesmärgil võib kasutajatelt koguda üksnes andmeid, mis näitavad ära kasutajate asukoha liikmesriigis, kuid mitte kasutajate isikuandmed.

Artikkel 9

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid võtavad vastu ja avaldavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 31. detsembriks 2019. Nad teavitavad nendest viivitamata komisjoni.

Liikmesriigid kohaldavad neid norme alates 1. jaanuarist 2020 maksustamisperioodide suhtes, mis algasid sel kuupäeval või pärast seda.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste õigus- ja haldusnormide teksti.

Artikkel 10

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 11

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja